

LEYDSCH

COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaterdag Avond.

WOENSDAG, 27 JULIJ.

De Prijs der Courant is f. 12 in het jaar; de afzonderlijke nummers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 26 Julij.

In de alhier voorleden Week gehouden vergadering van Leeraren aan de Ned. Gymnasia, is een voorstel van de Heeren Surlingar, Kiehl en Groen, strekkende om een adres in te dienen aan den Minister van Binnenl. Zaken, over het herstel van het staats-examen, na langdurige beraadslaging verworpen; maar daarentegen met een groote meerderheid besloten, om een adres in te dienen aan den Minister van Binnenl. Zaken en aan de Tweede Kamer, houdende aandrang tot eene spoedige indiening van de wet op het hooger onderwijs, en het verzoek, om, indien zoodanige wet niet spoedig mogt kunnen worden aangeboden, maatregelen te nemen, opdat jongelingen, geheel ongeschikt voor het ontvragen van hooger onderwijs, niet ter Hoogeschool worden toegelaten.

— Burgemeester en Welhouders van Amersfoort roepen belanghebbenden op om te staan naar de betrekkingen van Corrector en van Lector in de Wiskunde aan de Latijnsche school aldaar; aan de eerste betrekking is verbonden eene bezoldiging van f. 700, benevens aandeel in het schoolgeld, thans ruym bedragende f. 400, en aan de tweede eene bezoldiging van f. 500, benevens f. 3 voor elke leerling. Men moet zich aanmelden voor 6 Augustus.

— De *Amst. Cour.* bevat het volgende berigt uit Leiden bij Haarlem, van den 24ten. De dag van heden was een ware feestdag in de Duitse. De aanzienlijke gift, door Z. M. H. den Prins van Oranje bij zijn laatste bezoek aan de Dijnwaterleiding gebracht, ter beschikking voor het werkvolk gesteld, werd ten bestondendeinde aangewend. Ruym 140 beambten en vrijwilligen, ook die van Amsterdam, namen ten 3 ure des ocht. een ned. degen, hielden de open lucht voor de werkplaats aangeboden. *Feestdruip* kon ter ere van den heiligen midten geveer, heere's, het *Wier Nederlandsh* *Alde* werden aangeheven, en er scheen geen einde aan het feest te zullen komen. Na afloop namen de volksvermakelijken een aanvang, waaraan allen zich tot lust in den avond verhoefden; verscheidene prijzen waren daarbij bepaald. Dank zij der Holl. IJscen Spoorwegmaatschappij, aan de Commissarissen der maatschappij *Tot nut en vermaak* te Haarlem, en aan ieder in het bijzonder gebracht voor de welwillende medewerking aan een feest verband, dat zulke duidelijke sporen droeg van de goede verstandhouding die tusschen de Engelsche en Hollandsche werklieden bestaat.

— De verdienstelijke veechthier Pleyser heeft van Z. M. den Keizer van Oostenrijk een ring van groote waarde, met edelgesteenten omzet, ontvangen, wegens eene door hem aan Z. M. aangeboden schilderij, voorstellende de schipbreuk van de Pegno d'Amizicia te Hellevoetsluis.

— Uit de mededeeling in de *Staats-Courant* van eenige Koninklijke Besluiten blijkt, dat ook in de provincie Friesland, in welke vele wegen nog in denzelfden toestand verkeerden waarin zij sedert eenen eeuw werden gevonden, en een groot gedeelte des jaars onbruikbaar waren, sedert eenigen tijd, het belang van goede wegen de aandacht heeft getrokken, zijnde bij verschillende vergunningen vrijheid verleend tot aanleg van eenige kunstwegen, voornamelijk in den omtrek der steden Harlingen, Bolsward en Dokkum, te zamen ter lengte van 67,040 ellen, door welken aanleg een groot aantal dorpen die thans bij opene winters genoegzaam ontoegankelijk waren, met de steden en onderling in een gemeenschapsverkeer komen zullen, hetwelk voor de ontwikkeling van nijverheid en welvaart rijke vrucht belooft.

— In Friesland en Drenthe neemt de aardappelenziekte op eene verontwaardigende wijze toe.

— In het logement de Altena buiten de Steentilpoort te Groningen is eene hortensia die 5 Ned. ellen in omtrek heeft en 131 groote bloemen draagt.

— De *Edmond* is een boerwoning met toebehooren, vee en gronden, benevens een behoudend huis afgebrand; niets is gered en niets was verzekerd.

— De graving van *Witvener* naar Laren is aangenomen voor f. 17,300 door H. Barthelemy te Gennep in Gelderland.

— De *N. Rot. Cour.* bevat het volgende particulier schrijven van een te Pella in de Vereenigde Staten gevestigd landgenoot: De kolonie ging in ontwikkeling voort, alle honden ronden en ruim werd gevonden, en het land dat te voren voor 1½ per acre verkocht was, gold nu 5 zels 10 dollars.

De rivier, waaraan de kolonie gelegen was, werd geregeld door stoombooten bevaren en de geprojecteerde spoorweg van New-York naar Californië zal ook Pella aandoen. Men was ook van voornemen om eene theologische en regtsgeleerde akademie op te richten. De landbouw stond op eene goede hoogte; de grond is uitmuntend. Haver 35 ponsd geldt hier 20 cents (Amerik.) per bushel; rogge 25 cents; tarwe 60 ponsd 50 cents. Aardappelen zijn om zoo te zeggen te geef, terwijl Hollandsche tuinvruchten hier in overvloed zijn. Boter en kaas zijn hier uiterst goedkoop. Graanmarkten zijn hier niet, ieder brengt zijn graan naar den molen, waar het gemalen, gezuiverd en gebeeld wordt, en voor welke moeite men den molenaar een achtste gedeelte of van als betaling geeft.

Het meel verkoopt men alsdan voor kontant geld, of wel, men betaalt er in de winkels de benodigde levensbehoefte mede, als boter, kaas, spek, haver of dergelijken. De veeveelt gaat hier vooruit en jaarlijks rijst het vee in prijs. Gebrek of armoede treft men hier niet aan, ieder vindt hier ruimschoots zijn bestaan, doch men moet niet lui zijn. Het werkvolk werkt van des morgens zeven tot des avonds zes ure, en verdient van 75 tot 125 cent Amerikaansch daags. De Amerikaansche bewoners dier streken zijn zeer gastvrij en voorkomend, arbeidzaam en over het algemeen van kloeker lichaamsgebouw dan de Hollanders; de kleeding is knap en net, en de vrouwen, vooral de hoerinnen, houden veel van opschik. Een hoofdtek van het Amerikaansche karakter bestaat daarin, dat zij zeer op geld gesteld zijn, om welke reden men ook in den handel zeer op zijn hoede tegen hen moet zijn.

Over de regterlijke magt sprekende, zegt de briefschrijver, dat zich in de kolonie ook Notarissen bevinden, die aan een tarief gebonden zijn; voor het opmaken van een koopcontract moet men een halven dollar betalen. Er bestaat ook eene Regthank, welke twee maal 's jaars geopend wordt. Bij de zittingen schijnt het in de oogen van een Hollander wat zonderling toe te gaan. De President en de overige Regters, als ook de Advokaten, zitten dan bijeen rond eene kleine tafel, waar nevens een emmer met drinkwater geplaatst is, waaruit de regterlijke Heeren bij voorkomende gelegenheden hunnen dorst kunnen lesschen. De pleidooijen getuigen van veel echenpinnigheid, de wetten zijn gestreng en er wordt geen onderscheid tusschen rijk en arm gemaakt. Waar de wet zwijgt, doet het volk zich hooren.

Wat de lucht- en weersgesteldheid betreft, zegt hij nog, dat de dagen in den winter 2 uren langer en iets kouder zijn dan in Holland, des zomers daarentegen 2 uren korter doch warmer. Het is meestal 6 of 7 maanden winter, maar in dat jaargetijde heeft de zon meer kracht dan in Holland. Er heerschen hier veel regen en wind, en de temperatuur is er lang zoo gematigd niet als in Holland; zoodat wanneer men het ongeluk heeft ziek te worden, het meestal van een ernstigen aard is.

s GRAVENHAGE, 26 Julij.

Z. M. heeft aan M^r. G. Schimmelpenninck Jan, lid van het Provinciaal Geregtshof in Noordholland en van den Raad van Amsterdam, vergunning verleend tot het aannemen en dragen der Orde van de Poeler van Zweden, hem door Z. M. den Koning van Zweden geschenken.

— Z. M. heeft op gedaan verzoek, met den 30^{den} September eervol ontslag verleend aan C. Weggenan Guldemont, als Kantoffregter te Schoonhoven.

— Z. M. heeft benoemd tot Regter-Plantsverwanger in de Arr. Regthank te Leuwarden, M^r. W. Waterwijk Kutsch, Advocaat aldaar; tot Griffier bij het Kantongeregts te Schiedam, M^r. P. Post Nierwoud, Advocaat aldaar; tot Advocaat-Generaal bij het Provinciaal Geregtshof in Noordholland, M^r. F. P. Karsboom, thans Substituut-Officier bij de Arr. Regthank te Amsterdam, en tot Substituut-Griffier bij de Arr. Regthank te Breda, M^r. P. J. A. Smits, Advocaat aldaar.

— Bij Z. M. besluit van den 20^{den} worden de kweekelingen bij 's Rijks Kweekschool voor militaire Geneeskundigen G. G. van Mannevel, A. de Meijer, W. J. Gramer van Baarngarten en J. A. Visscher, met den 1sten Augustus benoemd tot Officier van Gezondheid der 3de klasse bij de eenragt.

— H. M. de Koningin heeft zich Zondagmiddag naar Rotterdam en afdaal aan boord van de stoomboot *Storckenfles* begeven, om daarmede naar Mainz en verder naar Interlaken in Zwitserland te vertrekken.

— Donderdag en Zaterdag hebben de leden van de Synode der Ned. Herv. Kerk het middagmaal gebruikt bij den Minister van Financiën, belast met het Departement voor de zaken der Herv. Eeredienst.

— De Minister Lightenvelt is den 12^{den} te Rome aangekomen.

— Gisteren middag heeft de Commissie van Rapporteurs van de Tweede Kamer, over het wets-ontwerp tot regeling van het toezigt op de kerkgenootschappen, hare taak volbragt. Zij is van een tot half vijf ure werkzaam geweest tot vaststelling van haar rapport, dat nu spoedig zal worden gedrukt en rondgedeeld. Men verneemt dat de groote meerderheid der Kamer de grondwettigheid van de vaststelling eener wet in dat opzigt heeft erkend, doch dat zij het ontwerp zoo als het ligt, onnaamelijk acht.

De Regering zal, naar men verwacht, hare antwoorden op het verslag spoedig in gereedheid brengen. Men ziet de wijziging van sommige bepalingen van het wets-ontwerp te gemoet.

— Gisteren heeft aan het Ministerie van Binnenl. Zaken, onder nadere goedkeuring, de aanbesteding plaats gehad van het bouwen van 19 houten bruggen over de hoofd- en kruisvaarten, mitsgaders van 11 daaraan verbonden dito bruggen over de dwarstogten van den Haarlemmermeerpolder, in 3 percelen, het 1^e perceel voor f26,000; het 2^e perceel voor f23,700, en het 3^e perceel, voor f7,300; welke percelen zijn aangenomen door den Heer D. E. de Kok, te Zandvoort.

— Door de telegraaf-kantoren te Amsterdam, Dordrecht, 's Hage en Rotterdam zijn van 1 Dec. 1852 tot 31 Mei 1853 verzonden 8185 berigten; het aantal verzonden dienstberigten bedroeg 495. Gedurende hetzelfde tijdvak zijn aan genoemde kantoren ontvangen 4433 gewone en 93 dienstberigten. De zuivere opbrengst gedurende evengenoemd tijdvak bedroeg f19,378.89. Het aandeel van Nederland in de maandelijksche inkomsten der Duitsch-Oostenrijksche vereeniging is nog niet met juistheid bekend.

— Zaterdag morgen had op de renbaan nabij deze stad, te Schieveningen, de aangekondigde wedren der Societeit: Tot aanmoediging der verbetering van het paardenras in Nederland, plaats. Ten 12 ure kwamen HH. KK. HH. Prins en Prinses Hendrik aldaar aan, en werden door den President en de leden der Commissie ontvangen en naar de voor hen bestemde tribune geleid, terwijl de hoornmuziek van het 4de bat. jagers van het regiment grenadiers en jagers HH. KK. HH. verwelkomde met eene fanfare en het volkslied, waarna onmiddellijk de wedstrijd een aanvang nam.

Na den afloop reikte Z. K. H. Prins Hendrik, onder gepaste toespraak, aan de overwinnaars van den wedloop de prijzen en de premien uit.

Dit feest, begunstigd door schoon weder, werd door een talrijk publiek bijgewoond; de verschillende loges, zeer doelmatig ingerigt, waren alle ruim bezet. Des avonds was aan het Tolhek van den Schieveningschen weg eene schitterende gas-illuminatie ontstoken; op Halfweg werden in eene verlichte tent gedurende den geheelen avond muziekstukken uitgevoerd. De illuminatie daar bestond voornamelijk uit eene reeks van lampions en verschillend van kleuren, die eene schoone uitwerking deden. Op het einde van den weg flickerden, behalve eenige sterren, twee groote, fraai verlichte eerepoorten, eene op het voetpad, de andere op den rijweg. Het stedelijk Badhuis was, even als het Bad-Etablissement van den Heer Maas, smaakvol geillumineerd, en beide inrigtingen waren ongemeen talrijk bezet. Eenige vaartuigen, welke vóór het paviljoen in zee lagen, waren verlicht, terwijl in twee van stadswege vuurwerk en Bengaaisch vuur werd afgestoken, dat een goed effect deed. Duin en strand waren tot middernacht als bezaaid van menschen.

— BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

— ENGELAND.

LONDEN, 23 Julij.

De ziektehoestand van H. M. is zeer gunstig; zij zal spoedig hersteld wezen.

— In de zitting van het Lagerhuis van eergisteren is weder beraadslaagd over het voorstel van een lid, om door eene commissie te doen onderzoeken of en welke verordeningen noodig zijn om de in kloostergestichten opgenomen personen tegen verkorting der persoonlijke vrijheid en tegen afpersing van hun vermogen te behoeden. De beraadslaging werd met warmte gevoerd, gelijk uit de talrijke dagelijks inkomende petitien voor en tegen het door de Protestanten gewenschte staats-toezigt op de nonnenkloosters blijkt dat deze aangelegenheid onder het publiek groote belangstelling wekt.

De voorstanders der enquête voerden onder meer aan, dat zij, ook wanneer de bij velen bestaande bezorgheid ongegrond mogt bezonden worden, niet onbedachtzaam de kloosters van de op hen drukkende verdenking zuiveren zou; de bescherming der kinderen en hulpeloozen was steeds door de Wetgevente. Nog ter harte genomen; en kinderen konden ook bescherming behoeven tegen de welgemeende hardvochtigheid van ouders, door welke zij wellicht onwillig en althans van het gewigt van dien stap onbewust, naar een klooster gezonden werden.

Het voorstel werd door verscheiden, en daaronder ook Protestantsche leden bestreden; hunne inziens, zou een zoodanig Parlementair onderzoek een groot deel der bevolking noodeloos grieven, daar geen enkel bepaald en bewezen feit tot regtvaardiging van den tegen de kloosters bestaanden argwaan was aangevoerd, en in allen gevalle in de bestaande wetgeving genoegzame middelen tot bescherming van personen en goederen te vinden waren. Op den 10^{den} Augustus zal deze beraadslaging worden voortgezet.

— Lord Russell heeft in het Lagerhuis op eene interpellatie omtrent de Turksche zaken geantwoord: »Men kan zich niet beter tot oorlog overtuigen dan door elk middel tot behoud des vredes te beproeven; wanneer alle middelen tot onderhandeling vruchteloos aangewend zijn, dan eerst mag een bewind dien vrede in de waagschaal stellen, welke nu reeds zoo vele jaren stand gehouden en Europa's rijkdom en vrijheid zoo zeer bevordert heeft.

» Wordt dit door het Huis erkend, dan zal het ook erkennen dat die onderhandelingen, zoolang zij afhankelijk zijn, beter van gouvernement tot gouvernement kunnen gevoerd worden dan door openbare behandeling voor eene vergadering van volksvertegenwoordigers.

» Ik weet dat ik veel verg van het vertrouwen en het geduld van het Huis. Doch ik verg het niet op grond van eenig partijbelang, niet van eene partij meer dan van eene andere. Ik vraag het in het volle vertrouwen op uwe vaderlandsliefde, en in de vaste overtuiging dat het in gelijke omstandigheden nimmer vruchteloos door eenig bewind van u zal gevraagd worden.

» De onderhandelingen, wel verre van ten einde te zijn gebracht, zijn nauwelijks aangevangen. Men lette op de groote afstanden tusschen de punten waar onderhandeld wordt; op de noodzakelijkheid om te Konstantinopel zich van de denkbeelden en wenschen der Turksche Regering te vergewissen; op de gedachtenwisselingen die noodwendig tusschen Frankrijk en ons land moeten plaats hebben; op den tijd die dan nog weder verlopen moet alvorens mededeelingen van hier het kabinet van St. Petersburg bereiken. Op dit alles acht slaande, zal men zonder bevreemding hooren, dat de onderhandelingen niet op eene hoogte zijn die mededeelingen aan dit Huis toelaat.

» Mogten wij onverheopt bevinden dat deze onderhandelingen niet tot eene cervolle en vreedzame beslechting kunnen leiden, met hetzelfde vertrouwen als thans het geduld, zouden wij dan de vaderlandsliefde innemen van het Huis en zijne bereidvaardigheid om de eer des lands op te houden.

» Ik wil alleen nog zeggen, dat het gedrag van den Franschen Keizer en zijne Regering steeds in overeenstemming met dat van H. M. en hare Regering is geweest; dat de beide Mogendheden zich vereenigen in het streven om de verdragen ongeschonden te houden, om Europa voor oorlog te behoeden en om elke aantasting der eer van beide landen des noods te weren; met het doel om het geluk van Europa en den vrede der wereld te verzekeren.

— Er bestaat voortdurend gebrek aan zeelieden voor de bemanning der oorlogsvaartuigen, zoodat die op verscheiden bodems onvoldoende blijft.

— Lord Maxwell verzekerde onlangs zijne meubelen bij eene maatschappij te Londen. De verzekerings-polis eindigde met deze woorden: »Op welke voorwaarden de maatschappij zich verbindt aan Lord Maxwell alle hier boven gemelde voorwerpen te vergoeden, die door brand vernield mogten worden.» Eenigen tijd daarna voerogde zich de Lord bij de Assurateurs en sprak hen dus aan: »Zie hier de lijst der voorwerpen, die gij mij gewaarborgd hebt, door ze afzonderlijk op het verzekeringscontract in te schrijven en u bereid te verklaren ze te vergoeden ingeval zij door brand vernield werden. Onder deze voorwerpen, dat is op den geheelen inventaris van alles wat gij hebt ingeschreven om het verzekeringscontract te verhoogen, bevinden zich 6 kisten met Havannah cigaren en 50 flesschen Jamaica-rum. De verzekerde cigaren nu heb ik opgerookt, zoodat zij door brand vernield zijn. Van de 50 flesschen rum heb ik punch brulé gemaakt, zoodat de certificaten mijner vrienden en gasten kunnen bevestigen. De rum is, zoowel als de cigaren, door brand vernield. Volgens uw contract, moet gij mij dus de waarde der cigaren en rum vergoeden. De rum heeft mij een guinje de flesch, en de cigaren 5 guinjes de kist gekost, dus de 50 flesschen en 6 kisten 80 guinjes. »Met volle regt,» antwoordden de Assurateurs. »Het contract is duidelijk en gij hebt regt op vergoeding.» Men betaalde hem dadelijk, maar betrok hem ten zelfden tijde in regten wegens moedwillige brandstichting. Wie het regtsgeding zal winnen, is nog niet met zekerheid te bepalen.

— De aardappelen-ziekte neemt in onderscheiden gedeelten des lands zeer toe.

— De Hertogin van Hamilton is, volgens de *Record*, tot de R. K. godsdienst overgegaan; haar echtgenoot zou weldra haar voorbeeld volgen.

— Men heeft onder het gegraven zand in Gaitnes goud ontdekt; het zou eene aanmerkelijke hoeveelheid van dit metaal bevatten. Er zijn bereids monsters naar Londen gezonden, die aldaar onderzocht zullen worden. Mocht het blijken, dat de kosten van graven, wasschen, enz., goed gemaakt kunnen worden, zoo zal men aldaar nader handen aan het werk slaan.

— BELGIE.

BRUSSEL, 25 Julij.

De *Indépendance* meldt dat het huwelijk van den Kroonprins den 22sten Augustus zal worden voltrokken.

— Den 23sten is de eerste door Belgische visschers gevangen haring aangebragt; de berigten omtrent de vangst luiden ongunstig.

— FRANKRIJK.

PARIS, 24 Julij.

De Keizer heeft vergunning verleend tot den aanleg van 3 spoorwegen, welke de eerste afdeeling zal zijn van eene nieuwe op zich zelve staande lijn van gemeenschap tusschen ons land en België, waardoor Kamerijk aan den Noorder-spoorweg zal verbonden worden; de onkosten zijn op 80 millioen fr. beraamd.

— De geheime genootschappen vermeederen op eene zoo onrustbarende wijze, dat men eerlang van regeringswege een strenge maatregel verwacht om dit kwaad tegen te gaan.

— De zitting van den Keizerlijken Raad van Openbaar Onderwijs is eergisteren door den Minister Fortoul geopend, die de gelukkige uitkomsten heeft geschetst, welke de bemoeijingen van den Raad hadden opgeleverd, en eenige nieuwe plannen ter tafel gebragt, welke nuttige hervormingen in het onderwijs zullen te weeg brengen.

De Rechtbank van eersten aanleg der Seine heeft uitspraak gedaan in de zaak van het zoogenaamde *maître complot*; 5 zijn bij verstek veroordeeld tot 10 jaren gevangenisstraf en 6000 fr. boete; 5 anderen tot 5 jaren gevangenis en dezelfde geldboete; een 6de tot 2 jaren gevangenis en 5000 fr. boete veroordeeld. Allen zijn schuldig verklaard aan het deel nemen aan geheime genootschappen, en zulten na den afloop van hunne straf, naar Cayenne vervoerd worden. Eenige andere beschuldigten zijn tot geringere straffen veroordeeld en 3 zijn vrijgesproken. De meesten der veroordeelden worden bovendien, na den afloop van hunne straf, gedurende 5 of 10 jaren, aan het toezigt der hooge politie, onderworpen.

— Te Rijsel en Melun zijn vele personen wegens staatkundige redenen gevangen genomen.

— Eene jonge dame die op de tweede verdieping woonde, was voor het open raam bezig toen plotseling een man op de lenning van het balkon zag vallen. Zij had tegenwoordigheid van geest en gelukkig kracht genoeg om den ongelukkige die verder op straat dreigde neer te storten, te grijpen en binnen 's kamers neer te leggen. Nu vernam zij dat het een leidekker was, wiens voet was uitgegleden, waardoor hij van het dak was gevallen op een stellaadje van kluchtventooners, waarvan de galerij was gebroken en de ternoegslag hem tegen het raam der tweede verdieping had doen aankomen. De man die eene breuk aan zijn voet en verscheidene kneuzingen bekomen had, is naar 't gasthuis van St. Louis vervoerd.

— In eenige noordelijke departementen is de graanprijs zoo veel gezegen, dat het vlietend graan met den 1sten Augustus aanmerkelijk verminderd en met name voor Havre tot slechts 25 centimes, zowel voor huijzenlandsche als voor Fransche schepen, verlaagd wordt; zoodat in deze groote haven de invoer van graan schier geheel van belemmeringen vrij zal zijn.

ITALIË.
ROME, 14 Julij.

De Paus heeft de keus van Pater Beckx tot Generaal der Jezuiten goedgekeurd. — De Jezuiten Pierling en Rubillon zijn herbenaemd als Assistenten van Duitschland en Frankrijk, Ferrari en Gilles zijn voor Italië en Spanje gekozen.

— De gezondheid van den Paus, die aan kortademigheid lijdt, laat veel te wenschen over.

— Sedert geruimen tijd werd tusschen Pruisen en den H. Stoel onderhandeld over de aan de R. K. kerk in Pruisen, uit het staatsvermogen te schenken ondersteuning. De H. Stoel heeft thans verklaard, zich voor de vervulling der daaromtrent bestaande verbindtenissen geheel te verlaten op de bekende regtvaardigheid der Pruisische Regering.

— De Paus heeft dezer dagen aan den Aartsbisschop van Keulen eenen brief geschreven in antwoord op de vragen door dien Prelaat gedaan omtrent de bij de inzegening van gemengde huwelijken te volgen regelen. De pauselijke brief is in verzoenenden geest geschreven; en zal wellicht bewerken dat de onberaden ijver van den Bisschop van Trier de verlevendiging van oude twisten tusschen Roomschen en Protestanten niet ten gevolge heeft.

Deze beide berigten zijn eene teleurstelling voor de drijvers in Duitschland; ook ditmaal is men in Duitschland weder meer ultramontaansch geweest dan aan deze zijde der bergen.

— De *Allg. Zeit.* van Augsburg deelt het volgende mede: De Regering heeft berigt ontvangen, van nieuwe politieke woelingen, die in de Romagna naar een veelomvattend plan waren beraamd. De aanleggers, waarvan eenigen tot de hoogere standen behooren, zijn tijdig gewaarschuwd dat hun plan uitgelekt was, en men heeft de bevelen om hen in hechtenis te nemen, niet kunnen uitvoeren.

FRANKFORT.
24 Julij.

Er is eene overeenkomst tusschen Rusland en Beieren gesloten, waarbij Rusland is toegetreden tot het verdrag gesloten tusschen Oostenrijk en Beieren, wegens de scheepvaart op den Donau. Zoo ontheffen deze Mogendheden de vaart op hunne stroomen van alle banden, terwijl sommige Duitse Staten, niettegenstaande het voorbeeld door Nederland gegeven, voortgaan lasten te heffen van de scheepvaart op den Rijn.

— Wederom zijn een paar Vorstelijke personen door de mazen aangetast, namelijk de Hertog en Hertogin van Saksen-Coburg Gotha.

— De bevolking van het Groot-Hertogdom Baden is sedert 1846, door landverhuizing, van 1,367,000 inwoners tot 1,356,000, verminderd.

— Dezer dagen zijn te Lippe-Schaumburg 5 boeren wedegekeerd, die zich naar Australië begeven hadden om goud te graven; de minst gelukkige heeft 20,000, de meest gelukkige 35,000 th. aan goud medegebragt en zij gaan nu hun boerenbedrijf op groote schaal voortzetten.

— Men begroot het getal landverhuizers uit Duitschland in het loopende jaar op 300,000, die een kapitaal van 100 millioen gulden medenemen, onder welk totaal niet begrepen is de waarde der productieve kracht die voor geene berekening valbaar is, en voor Duitschland verloren gaat.

OOSTENRIJK.

WIENEN, 22 Julij.

De Regering houdt zich thans ijverig bezig met een plan tot regeling der inrigtingen voor hooger onderwijs hier te lande; een voor de gymnasiën is reeds voltooid en aan den Keizer voorgelegd. Ten aanzien van het akademisch onderwijs is men bij het Ministerie van Eeredienst en Onderwijs nog niet tot een bepaald besluit gekomen, daar hier twee rigtingen lijnrecht tegenover elkander staan, die der voorstanders van het herstel van de inrigting der studiën vóór 1848, en die der voorstanders van het behoud der hervorming en grondbeginselen sedert 1840.

— Op verschillende plaatsen, maar voornamelijk te Inspruck, zijn zeer veel personen, waaronder een aantal studenten, in hechtenis genomen, ten gevolge van de ontdekking van eene soort van republikeinsch complot. Naarmen zegt bevinden de zonen van twee zeer hoog geplaatste Staatsambtenaren zich onder de gearresteerden.

TURKIË.

Men schrijft uit Konstantinopel aan het *Journal de Francfort*, dat er zeker een geheime overeenkomst bestaat tusschen de Vereenigde Staten en den Sultan. Er is voorzeker sprake om de reede van Marmorizza af te staan. De Schout-bij-Nacht Singham heeft nagenoeg vijfhonderdduizend dollars (een dollar is f 2.50 Ned.) in goud aan den Sultan doen toekomen. Hij heeft met zijne drie fregatten en korvetten te midden van het Turksch eskader in den Bosporus plaats genomen, en beweert dat het tractaat der zee-engten van 1841 hem niet betreft.

— Omtrent het gebeurde te Smyrna met een door den Oostenrijkschen Consul gevangengenomen Hongaar en de gevolgen, die dit gehad heeft, hetgeen in de dagbladen onnaauwkeurig is medegedeeld, bevat de *Prov. Nijm. Cour.* den volgende particulieren brief uit Smyrna van den 7den.

Ik heb u een zeer merkwaardig en treurig voorval te verhalen. Verbeeld u, dat ik Donderdag avond, den 23sten Janij, naast mijne woning in een koffijhuis zit, aan zee in de opene lucht, aan een tafeltje met twee kennissen, Engelschen van geboorte, en drie Oostenrijksche Zee-Officieren, die mij niet bekend waren. In datzelfde koffijhuis wandelden op en neer een 20 of 30-tal Italiaansche en andere réfugiés, die natuurlijk geen groote vrienden zijn van Oostenrijk. Zij spraken druk en declameerden met geestdrift, en wij begonnen eenig achterdocht te krijgen.

Een mijner twee kennissen ging aan een konner vragen wat er aan de hand was. »Er is aan de hand,» zeide hij, »dat wij u oogenblikkelijk zullen aanvallen Vendetta!« De Engelschman kwam tot ons terug, en zeide ons: »Mijne Heeren, staat op, wij zijn in gevaar!« En naauwelijks had hij het gezegd, of wij werden door een 20-tal van het schuim der Italianen en Hongaren overvallen; zij sloegen ons met stokken en stoden op het hoofd, wierpen ons met onze tafel omver, schoten hunne pistolen op ons af en staken een der Officieren, die alle drie ongewapend waren, met eenen dolk dood. De andere Officier was reeds aan het hoofd gewond en onder de voeten, en men geloofde, dat hij was afgemaakt; de derde had wijselijk de vlugt genomen.

Ik zal u, met een paar woorden zeggen, wat er aanleiding toe heeft gegeven. De dag, voor dezen gruwelijken aanslag, heeft de Oostenrijksche Consul een Hongaarsch réfugié, die ten tijde van Kossuth tegen Oostenrijk heeft gevochten, doen gevangennemen, door een 10-tal mannen van het uitvaagsel des volks, die den Hongaar vreeselijk mishandeld hebben, en aan boord van eene Oostenrijksche brik hebben gevoerd, waar de ongelukkige aan handen en voeten geketend, werd bewaard om, naar alle waarschijnlijkheid, te Triest te worden doodgeschoten. Deze onwettige en brutale wijze van handelen, vooral op een vreemd grondgebied, heeft eene algemeene verontwaardiging verwekt, en de Italiaansche en Hongaarsche réfugiés waren dermate opgewonden, dat zij zich met een moord op de gehate uniform hebben gewroken. Het ongelukkige en onschuldige slagtoffer was een jongeling van eene der voornaamste families van Wiënen, de Baron von Hackenberg; zijn vader was vroeger Veldmaarschalk zijner majest. in Oostenrijk.

Maar de geschiedenis is hiermede niet afgelopen. Wij hebben in de haai eene Amerikaansche korvet, en de Kommandant van deze, gehoord hebbende, dat de Hongaarsche réfugié, dien men geketend aan boord hield, onlangs van Amerika was gekomen, sprong voor den ongelukkige in de bres; hij eischte hem op als Amerikaan, en daar men weigerde hem uit te leveren, heeft hij 11. Zaterdag aan den Kommandant der Oostenrijksche brik doen weten, dat, zoo men hem den Hongaar niet overgaf, hij de brik in den grond zou schieten. De Oostenrijksche Kommandant volhardde in zijne weigering, en reeds werden van wederzijden de kanonnen geladen. Ik was dus op het punt van voor ons huis een zeegevecht te zien, en van ons en andere huizen door de bommen te zien verwoesten. Gelukkig is dit het geval niet geweest.

Daar de gansche stad in opschudding was, en de brik besloten had, zich liever met den vijand in de lucht te laten springen, dan hem den gevangene over te geven, hebben de Consuls der groote Mogendheden zich ernstig met de zaak bemoeid, en, om bloed te sparen, is men overeengekomen den Hongaar in handen te stellen van den Franschen Consul, bij wien hij als depôt wordt bewaard, tot dat de Amerikaansche en de Oostenrijksche Ambassadeurs te Konstantinopel deze zaak tusschen elkander zullen hebben vereffend.

Ik kan u de geestdrift niet beschrijven, welke er heerschte, toen de ongelukkige gevangene aan land kwam. Duizende aanbouwers, waaronder de voornaamste ingezetenen, schreeuwden *hourrah*. Men ontdeed hem van zijne

ketenen; ieder gaf hem de hand, en thans berijdt hij zich in eene goed ingerichte woning van alles voorzien in het Fransche hospitaal. Hij zal waarschijnlijk later wel naar Amerika vertrekken. De Gouverneur of Pacha van Smyrna is, om zijne nalatigheid in dit geval, afgezet; den Oostenrijkschen Consul wacht, zoo men zegt, hetzelfde lot.

VEREENIGDE STATEN.

NEW-YORK, 12 Julij.

Het ontwerp eener spoorweg-linie van het Mississippi-dal tot de Stille Zuid-zee wekt thans hier te lande eene zeer algemeene belangstelling. Het is het dagelijksche onderwerp van beraadslaging in openbare bijeenkomsten, in wetgevende vergaderingen en bij collegien van allerlei aard; en het gouvernement der Unie heeft zich de zaak ernstig aangetrokken. Men mag het als zeker stellen, dat deze groote vastelande-weg, waarbij de belangen van alle beschaaftde volken betrokken zijn, binnen een niet lang tijdsbestek zal tot stand komen. De westelijke weg naar Indië — want dat is de ontworpen spoorweg-communicatie in de daad — is plotseling een geliefkoosd plan bij alle partijen geworden. Elk zegt dat wij dien weg hebben moeten en hebben zullen. Het is het stokpaardje geworden van de volksmenners en het voorwerp van het gepeins der staatslieden. Elk begeert een aandeel in den roem dier reusachtige onderneming. Twaalf maanden geleden werd er mede gespot; nu wordt het als een overheerlijk denkbeeld bewonderd. Aan den aandrang der publieke opinie toegevend, heeft het Congres, korten tijd vóór de sluiting zijner zitting, 100,000 dollars beschikbaar gesteld om het terrein voor die onderneming in drie verschillende rigtingen op te nemen. In de noordelijke rigting is de opneming, dank zij den ijver en de geestkracht van den Gouverneur Stevens en van de hem ondergeschikte ingenieurs, bereids vrij wat gevorderd; zij heeft nog geen onverknapelijken hinderpaal tegen het baanen van eenen weg in die rigting doen kennen; en hielden voor nuttige narigten opgeleverd omtrent een onmetelijk groot en vruchtbaar land, hetwelk ons tot nog toe schier onbekend was.

Ook hier rijst echter weder de slavernij-quaestie op, die, gelijk een vloek des hemels, over alles in de groote Noord-Amerikaansche republiek haren verderfelijken invloed uitbreidt. In de zuidelijke Staten wil men den spoorweg-zooveel mogelijk door slavenhoudende en katoentelende landstroken geleid hebben. Hierdoor zou de uitvoering van het plan vertraagd kunnen worden, want deze zal zonder hulp van het algemeen gouvernement bezwaarlijk kunnen worden ondernomen.

Het uitvoeren van openbare werken door het algemeene gouvernement heeft altijd bij de zuidelijke Staten tegenstand gevonden, inzonderheid bij de staatsmannen van Virginie, die aan het Congres elke niet uitdrukkelijk door de constitutie aan hetzelfde gegeven bevoegdheid betwisten, en de soevereiniteit der Staten zoo ruim mogelijk opvatten. Evenwel heeft het Congres in de laatste jaren meermalen particuliere ondernemingen ondersteund door staatslanderijen aan haar af te staan. Deze landerijen kunnen te gelde gemaakt of als hypotheek aangewend worden.

Men berekent dat de uitvoering der geheele spoorweg-linie 100 miljoen dollars zou kosten, terwijl thans alleen het vervoer der personen die over de landengte van Panama van en naar Californië reizen, en die alle aan de ontworpen spoorweg-communicatie de voorkeur zouden geven, jaarlijks 40 tot 50 miljoen dollars kost.

KERKNIEUWS.

Z. N. heeft goedgekeurd de door de Kerkeraiden der Hervormde gemeenten van Engelen en Ophemert uitgebrachte beroepen op Ds. L. J. T. Ramaer te Open en den Candidaat J. J. Stronck.

ADVERTENTIEN.

Op vereend Verzoek.

PRINS EN PRINSES GOLIBRI,

DWergen van H. M. Koningin Victoria, zullen uiterlijk Woensdag den 27sten en Donderdag den 28sten Julij in het Koninklijk THEATRE ZWITSERS HOOFD stier van des morgens 11 tot des avonds 12 uur nog te Bezigen zijn, a 25 Cents de Persoon.

VRIENDEN ISRAËLS.

BID-UR.

in het Kerkgebouw der Walsche Gemeente, op **VIJFDAG** den 29sten Julij 1853, des Avonds ten **ZEVEN** ure.

Bij Acte den 9den April dezes jaars ten overstaan van den te Leyden residentenden Notaris J. P. W. SCHERMER, in tegenwoordigheid van Getuigen aldaar verleden, is opgericht eene **VAARLOOZE VENVOORSCHAP**, de **Leydsche Stoombootvereeniging**, gevestigd te Leyden, tot het vervoeren met eene Schiedstoomboot van Passagiers en Vrachtgoederen, van Leyden op Amsterdam en alle tusschenplaatsen heen en terug.

De Koninklijke Bewilliging en de acte van oprigting zijn geplaatst in de **Nederlandsche Staats-Couranten** van den 22sten en 23sten Julij dezes jaars n°. 171 en 172.

Geschiedende deze aankondiging ter voldoening aan Artikel 36 derde lid van het Wetboek van Koophandel.

de Ongemeenbeleerde Ramers, op het fatsoenlijkste gedeelte dezer Stad. Adres onder Letter **W** met *franco* Brieven aan het Bureau van deze Courant.

Bij de Opvoeding welke op Zaterdag den 23sten Julij 1853 in het **Heeren-Logement** aan den Burg binnen **Leyden** heeft plaats gehad, is de **GRUTTERIJ** genaamd **de Stad Moorn**, staande en gelagen te **Leyden**, in de Janzonssteeg, tegenover de Klarestee, in Bod gesteld van **f 4,000**.

De Afslag en finale Toewijzing zal geschieden ter plaatse voorschreven, op Zaterdag den 30sten Julij aanstaande des avonds ten **zeven** ure. Terwijl inmiddels Verhoogeningen worden aangenomen, ten Kantore van den Notaris **J. A. PRYN**, te **Leyden**, tegen genot van een **Kijde** van iedere Verhooging.

Bij den Boekhandelaar **J. D. DOORMAN**, te **Utrecht**, versijnt tweemaal **3 weks (Zondag en Donderdag)**.

DE HERKAAUWER,

POLITISCHE ANTI-JEZUITISCHE COURANT.

INHOUD der twee laatste nummers (14 en 17 Julij).

N°. 40 De houding der anti-revolutionaire partij omtrent het wetsontwerp. — *De Nederlander* zegt duidelijk genoeg, dat de anti-revolutionaire partij steeds tegen Rome ter zijde te staan. — De verschijning van *de Noord-Nederlander*. — Hij spreekt in zijn 2de nummer volbloed Thorbeckiaansch. — Of de *Grondwet* ook iets wat haar vriend *de Tijd* betreft, zal opnemen? — Het *Handelsblad* tegen de *Amst. Courant*. — De *N. Noord-Brabander* berigt dat de welgezinde Protestanten haar om raad en voorziening vragen. — In Twente zullen de R. K. een krachtige demonstratie doen. — Welken naam zullen de R. K. aan hun petitionnement geven?

N°. 41. Wij hebben ons in de anti-revolutionaire partij bedrogen. — De wensch ter verbreking der coalitie van het Romanisme en het Liberalisme. — Afkeuring van het wetsontwerp door *de Noord-Nederlander*. — Replic aan Mr. Zegers Veeckens. — Waarom *de Nederlander* zoolang zweeg. — De stemming voor den stedelijken raad is op handen. — Korthed en uitgebreidheid van Overijssel. — De erfenamen van Jan Salie. — *De Tijd* beweert dat de April-beroering Nederland ten val brengt. — De huitenlandsche bladen over het wetsontwerp. — Een nieuw R. K. Weekblad. — Het aanleggen van een museum van reliquien te Rome.

De prijs per 3 maanden is: voor Utrecht **f 1,50**. Franco per Post **f 1,75**.

Op verlangen kan men nummers ter inzage bekomen.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

MAANDAG, 25 JULIJ.

	Laagst. Koers.	Hoogst. Koers.	Gebieden.
NEDERLAND, Werkenjke Schuld a 2 1/2 pCt.	63 1/2	63 1/2	63 1/2
Dito Certificaten	76 1/2	76 1/2	76 1/2
Dito dito	95 1/2	95 1/2	95 1/2
Amortisatie Syndicaat	94 1/2	94 1/2	94 1/2
Handelmaatschappij	—	—	—
O. I. Leening	—	—	—
Dito Holl. Spoorweg	—	—	—
Aandeelen Rijn-Spoorweg	—	—	—
Haarlemmermeer	103 1/2	103 1/2	103 1/2
FRANKRIJK, Certif.	—	—	—
Dito dito	—	—	—
RUSLAND, Obl. HOPEL 1798 en 1816	108 1/2	108 1/2	108 1/2
Dito dito 1828 en 1829	107 1/2	107 1/2	107 1/2
Cert. bij dito 1831 en 1833	98 1/2	98 1/2	98 1/2
Dito 1840	98 1/2	98 1/2	98 1/2
Dito bij STIEGLITZ & C ^o	92 1/2	92 1/2	92 1/2
Dito dito Nieuwe	—	—	—
Inschrijving in Assign.	6	6	6
Certificaten van dito	6	6	6
POLEN, Aandeelen 1832	85 1/2	85 1/2	85 1/2
Dito Obligatiën	85 1/2	85 1/2	85 1/2
SPANJE, Obligatiën	23 1/2	23 1/2	23 1/2
Dito Obligatiën	47 1/2	47 1/2	47 1/2
Dito Binnenl. a 6 m.	42 1/2	42 1/2	42 1/2
Bewijzen Coupons	6 1/2	6 1/2	6 1/2
OOSTERENK, W. B. bij Gen.	—	—	—
Dito	71 1/2	71 1/2	71 1/2
Dito Metall.	82 1/2	82 1/2	82 1/2
Dito Nieuwe	94 1/2	94 1/2	94 1/2
Dito 1847	42 1/2	42 1/2	42 1/2
BELGIE, Banc.	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	—	—	—
BRAZILJE, 1824 100	98 1/2	98 1/2	98 1/2
PORTUGAL, te Londen	41 1/2	41 1/2	41 1/2
Dito dito	38 1/2	38 1/2	38 1/2
VENETIË	—	—	—
MEXICO,	26 1/2	26 1/2	26 1/2
AMERIKA, Bankactiën	4 1/2	4 1/2	4 1/2

Koers van het Geld. Beleening 2 1/2 pCt. Prolongatie 2 1/2 pCt.

De Wisselkoers den Gouden Tienguldenstukken is **f 9,80 a 9,90**

Te Leyden ter Boekhandel van J. G. HA LAM.